

skal svares i Tilfælde af, at en efterlevende Ægtefælle bliver siddende i uskiftet Bo. Jeg tror ikke, der er nogen, der ikke har fundet, at den oprindelige Forskrift var en i højeste Grad urimelig Bestemmelse, som kun kunde udklækkes i et støvet Kontor, men som man umuligt kunde tænke sig, at nogen, der levede Livet med, kunde finde paa at føje ind i en Lov. Det er dog, synes jeg, noget af det, der hører til de gennem Aarhundreder nedarvede Begreber her i Landet, at en Familie danner en Enhed fra det Øjeblik, den er stiftet, altsaa allerede fra Ægteskabets Indgaaelse, indtil det Øjeblik, da endeligt Skifte efter Naturens Orden finder Sted. Men dette endelige Skifte finder først Sted — saaledes som det er nedarvet Ret her i Landet —, naar den længst levende Ægtefælle er død. Dette har man villet gøre Brud paa for at skaffe nogle faa, jeg ved ikke hvor mange, Penge ind i Statskassen. Man har villet gaa til den yderste Yderlighed paa dette Omraade, blot for at skaffe nogle Penge, hvortil der, det maa under alle Omstændigheder erkendes, aldeles ikke er Trang. Man har i Folketinget fundet, at det kunde man ikke være med til. Man kunde ikke forsonse sig med den Tanke, at noget saadant skulde ske. Hvor en af Ægtefællerne dør, kan der ofte være Midler, ret anstændige Midler, hvoraf Familien kan leve, f. Eks. en Næringsvej, der kan fortsættes; men naar den længst levende dør, viser det sig, at det paa Grund af uheldige Omstændigheder er forsvundet; der er ikke mere. Det er meget hyppigt Tilfældet, at en Mand dør og efterlader sin Kone en Næringsvej, en større eller mindre Handel eller Industri, en Gaard, eller hvad det nu er. Vedkommende er i Stand til at leve, naar det gaar godt, og hun er i Stand til selv at styre Virksomheden. Men hvis hun ikke selv kan gøre det, men skal have en Medhjælper eller en Prokurist, som indlader sig paa uheldige Spekulationer, er det hele maaske forbi i Løbet af kort Tid. Men desuagtet skulde Statskassen efter det oprindelige Forslag have Arveafgift af noget, som aldrig bliver til Arv. Man bruger de tekniske Udtryk „falde i Arv“ og „Arven er faldet“, hvilket vil sige, at det Tidspunkt er indtruffet, da vedkommende ere Arvinger, de kunne blot ikke faa Arven udbetalt. Udbetalingen af Arven er udskudt til en maaske meget fjern Fremtid, og det er muligt, at der, naar Øjeblikket kommer, overhovedet ingen Arv er. Se, det er disse Forhold, som Folketinget ganske naturligt

har været opmærksom paa, og der er ogsaa foretaget nogle Forandringer med Hensyn dertil. Men heller ikke her kan jeg for mit Vedkommende føle mig tilfredsstillet. Jeg synes ikke, Forandringerne ere tilstrækkelige. Det, man har opnaaet, er dette, at der ganske vist ikke skal finde nogen Erlæggelse af Arveafgiften Sted ved den først afdøde Ægtefælles Død, men der skal dog finde en Konstatering af Boets Størrelse Sted. Jeg skal senere komme tilbage til, hvad dette „konstatere“ vil sige efter denne Lov, hvad det er for et Besvær, der derved foranlediges. Men den efterlevende Ægtefælle og Børnene skulde dog altsaa være fri for paa det Tidspunkt at betale Arveafgiften. Betalingen udsættes med andre Ord til den længst levende Ægtefælles Død. Men naar denne saa er indtruffen, skal i alle Tilfælde, hvordan Boet end er formindsket ved, hvad der i Mellemtiden er sket, Halvdelen af det, som Boet antoges at udgøre ved Registreringen maaske for mange Aar siden, betragtes som værende til Stede, og af det skal der svares Arveafgift. Det vil med andre Ord sige, at hvis det er Faderen, der dør først, giver man nok Henstand med Afgiften af Fædrearven; men dens Størrelse skal konstateres, og saa kan Arveafgiftens Bortrigelse henstaa, til Moderen er død. Naar den da er indtruffen, saa skal der i alle Tilfælde betales Arveafgift deraf, selv om der aldeles intet er tilbage. Det medfører Bestemmelsen, saaledes som den nu er redigeret, og det er dog fuldstændig ubilligt.

Ved § 17 bemærker jeg, at det er gældende Ret, at man ved Opgørelsen medregner de under selve Opgørelsen af Boet indvundne Renter eller andre Indtægter. Det gør man, det er noget, som er indført ved Praksis, skønt det i og for sig ikke er rimeligt. Thi det, som skulde være Genstand for Beskatning, er Boet i Dødsfaldets Øjeblik, men da man jo ikke straks kan opgøre det hele, og det altid maa vare nogen Tid, er man kommen ind paa dette at regne Renten med. Jeg skal dog bemærke, at denne Ordning medfører adskillige meget store Uligheder. Den medfører nemlig, at i de Boer, som kunne opgøres straks efter Dødsfaldet — maaske de allerstørste Boer —, bliver der ingen Renter at svare Arveafgift af. Men ved Boer, som ikke kunne opgøres straks, hvor der paa Grund af Processer eller andre Omstændigheder maa gaa mange Aar hen, inden Opgørelsen kan finde Sted, skal der svares Arveafgift ogsaa af Renterne, selv